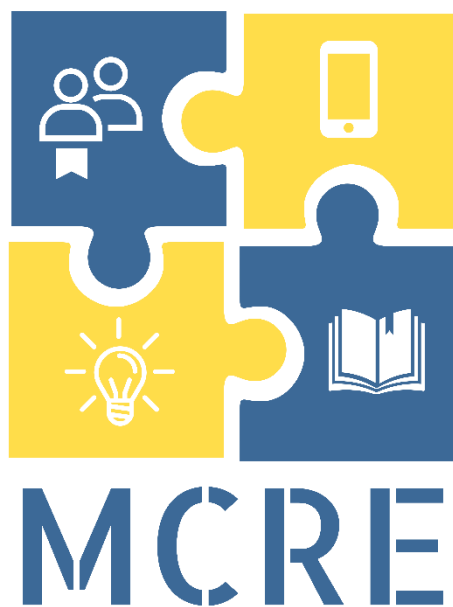

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

NUMĂR PROIECT:
2021-1-RO01-KA220-ADU-000033435

MODULUL 2: De ce avem nevoie de gândire critică și de o viziune critică

Dezvoltat de ADES

în cadrul proiectului

MCRE - Media literacy, critical viewing and CREative vision as effective learning
approach for people with fewer opportunities

PARTENERIATUL:

CUPRINS

1. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE ÎNVĂȚĂRII.....	3
1.1. SCOPUL MODULULUI	3
1.2. OBIECTIVELE ÎNVĂȚĂRII.....	3
2. CONȚINUTUL ÎNVĂȚĂRII.....	4
2.1. CONCEPTUL DE GÂNDIRE CRITICĂ ȘI DE VIZIUNE CRITICĂ.....	4
2.1.1. Abilitățile de gândire critică.....	5
2.1.2. Procesul gândirii critice	6
2.2. CÂND ESTE NECESARĂ GÂNDIREA CRITICĂ.....	7
2.2.1. Gândirea critică în viața de zi cu zi.....	8
2.3. BENEFICIILE GÂNDIRII CRITICE.....	10
2.3.1. Gândirea critică promovează creativitatea.....	12
2.3.2. Gândirea critică îmbunătățește relațiile.....	13
2.3.3. Gândirea critică antrenează mintea	15
2.3.4. Gândirea critică ne ajută să facem alegeri și să luăm decizii conștiente	17
2.3.5. Gândirea critică ajută la rezolvarea problemelor.....	19
2.3.6. Gândirea critică și munca în echipă.....	21
2.3.7. Gândirea critică este benefică pentru managementul financiar.....	23
2.3.8. Gândirea critică promovează o comunicare mai eficientă.....	25
2.4. VIZIUNEA CRITICĂ NE AJUTĂ SĂ NE SCHIMBĂM OPINIILE ATUNCI CÂND APAR NOI DOVEZI.....	26
3. RESURSE SUPLIMENTARE	28
4. BIBLIOGRAFIE	29

1. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE ÎNVĂȚĂRII

1.1. SCOPUL MODULULUI

Scopul modulului este de a introduce cursanții în conceptele de gândire critică și viziune critică, ce joacă un rol deosebit în zilele noastre, mai ales când vine vorba de organizarea și identificarea informațiilor, ce pot fi găsite cu sutele pe internet, în fiecare zi. Modulul este conceput pentru a prezenta cursanților motivele pentru care au nevoie de gândire critică, de ce este importantă și necesară, și pentru a identifica domeniile în care gândirea critică și o viziune critică aduc beneficii tangibile celor care folosesc ambele tehnici.

De ce este atât de importantă gândirea critică și de ce ne concentrăm pe acest subiect? Alegerile pe care le faci afectează calitatea vieții tale. Și dacă vrei să trăiești cea mai bună, cea mai de succes și cea mai fericită viață, trebuie să iei decizii informate. Puteți realiza acest lucru printr-o metodă simplă cunoscută sub numele de gândire critică.

Gândirea critică este extrem de importantă, mai ales în zilele noastre, când informațiile se răspândesc foarte repede prin intermediul rețelelor sociale și al altor platforme online. Nu putem presupune pur și simplu că tot ceea ce vedem sau citim în mass-media este adevărul. Printre altele, această problemă va fi abordată în acest modul. Prin conținutul inclus aici, cursantul va învăța cum abilitățile de gândire critică pot oferi beneficii tangibile și de ce este dificil să se descurce în diferite domenii ale vieții fără această abilitate.

1.2. OBIECTIVELE ÎNVĂȚĂRII

La finalizarea acestui modul:

- o veți putea să înțelegeți ce este gândirea critică și ce presupune aceasta;
- o veți putea să identificați domeniile în care gândirea critică este esențială în viața de zi cu zi;
- o veți putea să identificați beneficiile pe care gândirea critică le aduce anumitor aspecte ale vieții de zi cu zi;
- o veți ști ce este viziunea critică și în ce situații este folosită.

2. CONȚINUTUL ÎNVĂȚĂRII

2.1. CONCEPTUL DE GÂNDIRE CRITICĂ ȘI DE VIZIUNE CRITICĂ

Pentru a înțelege bine subiectul și pentru a putea pune în practică problemele discutate în acest modul, să începem cu definiții simple.

Să începem prin a observa că conceptul de gândire critică datează de la mijlocul secolului al XX-lea. Mulți dintre marii filozofi, gânditori și reformatori ai lumii au definit termenul de gândire critică în propriile cuvinte. Deși există multe definiții ale termenului, fiecare încapsulează esența a ceea ce este termenul gândire critică. Haideți să ne uităm la o astfel de definiție!

Gândirea critică este **capacitatea de a analiza și evalua informațiile și argumentele în mod independent și obiectiv**. Acesta cuprinde o abordare critică a diferitelor idei, teorii, afirmații și situații, pentru a rezolva eficient problemele, a lua decizii și a trage concluzii.

Este un **proces** în care o persoană **analizează cu atenție** datele, argumentele sau situațiile, mai degrabă decât să le accepte necondiționat. Gândirea critică include capacitatea de a identifica ambiguitatea, de a recunoaște erorile logice, de a evalua sursele de informații, de a lua în considerare diferite perspective și de a trage concluzii pe baza unei **analize solide**.

Mai simplu spus, gândirea critică ne permite să dezvoltăm idei și perspective noi, care sunt diferite de celelalte. De asemenea, ajută la luarea deciziilor corecte. În plus, oamenii care gândesc critic economisesc mult timp, bani, resurse și efort, alegând lucrurile potrivite și eliminând pe cele greșite și inutile.

Abilitatea de a gândi critic îi ajută pe oameni atât în viața personală, cât și în cea profesională, și este apreciată de majoritatea angajatorilor.

Viziunea critică, pe de altă parte, este un concept asemănător gândirii critice și este un fel de completare a acesteia. Viziunea critică **se referă la capacitatea de a examina și analiza informațiile, ideile și situațiile într-o manieră obiectivă și sceptică**. Aceasta implică interogarea ipotezelor, evaluarea dovezilor, identificarea părtinirilor și luarea în considerare a perspectivelor alternative. Viziunea critică ne permite să trecem dincolo de înțelegerea superficială și încurajează o examinare mai profundă a factorilor de bază, a implicațiilor și a potențialelor consecințe.

Cultivarea unei viziuni critice este esențială pentru luarea deciziilor în cunoștință de cauză, dezvoltarea intelectuală și o implicare mai pătrunzătoare și mai atentă la lumea din jurul nostru. Ne dă putere să navigăm prin probleme complexe, să provocăm normele stabilite și să contribuim la o societate mai rațională, mai incluzivă și mai informată.

2.1.1. Abilitățile de gândire critică

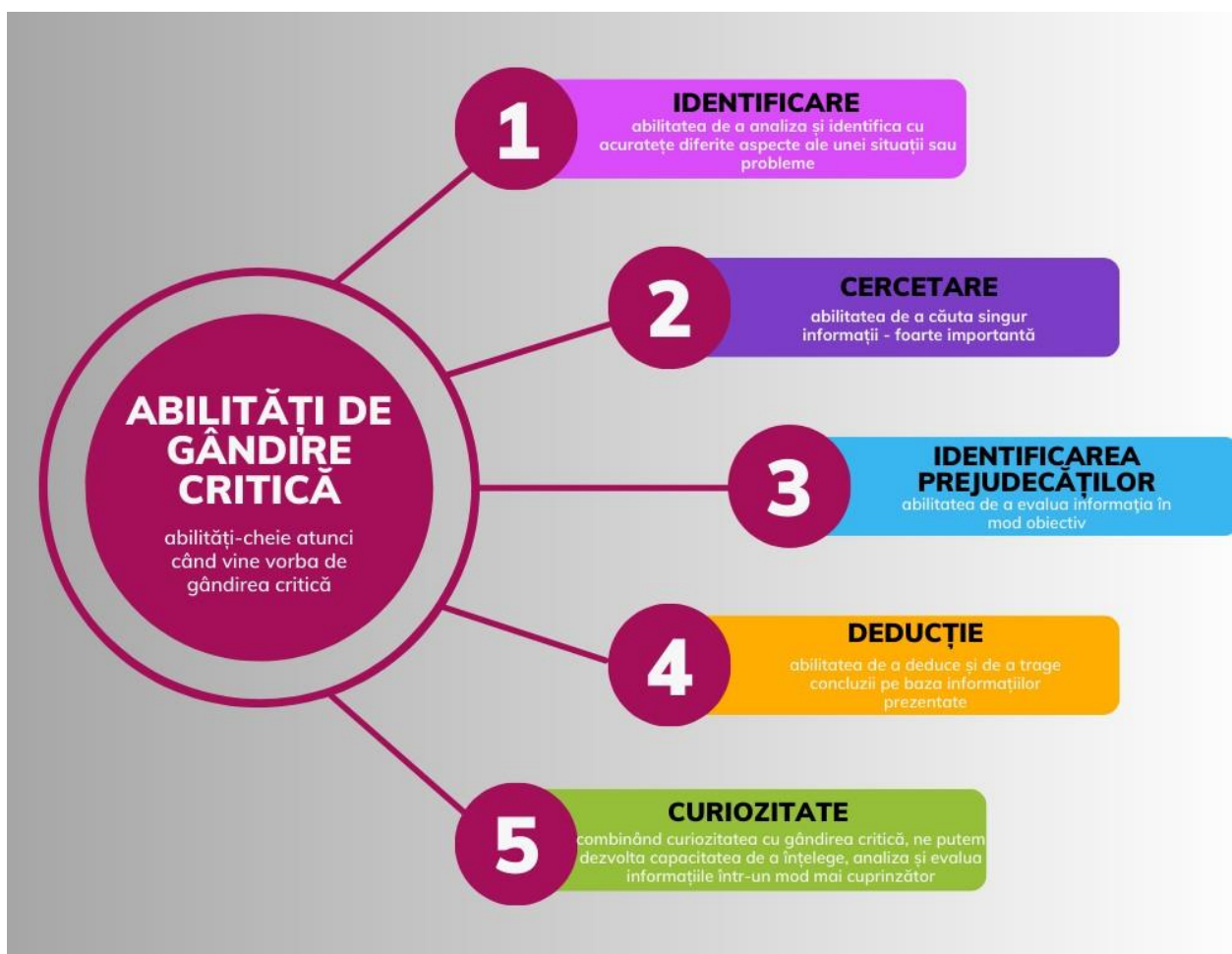
Este dificil să găsim o schemă universală, care să reprezinte abilitățile ce compun gândirea critică. Dar, putem evidenția câteva dintre cele considerate pe scară largă ca fiind cele mai importante în acest domeniu. Dacă ne concentrăm asupra lor, fiecare dintre noi poate deveni o persoană care gândește critic extraordinară.

Prin urmare, să aruncăm o privire la o listă de abilități esențiale atunci când vine vorba de gândirea critică:

- o **Legătura dintre gândirea critică și identificare.** Gândirea critică și identificarea sunt interdependente deoarece gândirea critică se bazează pe capacitatea de a analiza și recunoaște cu acuratețe diferite elemente dintr-o situație sau problemă. Identificarea implică identificarea și înțelegerea precisă a informațiilor relevante, ce sprijină procesul gândirii critice, în timp ce gândirea critică permite evaluarea și interpretarea eficientă a acestor informații.
- o **Importanța cercetării.** Căutarea independentă a informațiilor este foarte valoroasă. Argumentele sunt concepute pentru a fi convingătoare, ceea ce înseamnă că faptele și cifrele justificative pot fi prezentate în afara contextului sau provin din surse nesigure.
- o **Identificarea prejudecăților.** Abilitatea deloc ușoară de a evalua în mod obiectiv informațiile și de a recunoaște părtinirile.
- o **Deducția.** Capacitatea de a deduce și de a trage concluzii pe baza informațiilor prezentate. Abilitatea de a deduce ne permite să explorăm și să descoperim posibile rezultate atunci când evaluăm un scenariu. Este important să reținem însă că nu toate concluziile vor fi corecte.
- o **Curiozitatea.** Combinând curiozitatea cu gândirea critică, capacitatea noastră de a înțelege, analiza și evalua în mod cuprinzător informațiile poate fi îmbunătățită. Acestea sunt abilități esențiale care ne permit să gândim independent și să luăm decizii mai bune în diverse aspecte ale vieții.

Este important să dezvoltăm abilitățile de gândire critică, menținând în același timp moderația și flexibilitatea. Lucrul la aceste abilități necesită un echilibru conștient între analiză și deschidere către idei noi, precum și noi perspective.

Abilitățile de gândire critică se dezvoltă treptat și pot necesita practică. Nu este mereu ușor ca acestea să se manifeste în toate situațiile, dar urmărirea gândirii critice vă poate ajuta să înțelegeți mai bine lumea din jur și să luați decizii mai raționale. De fapt, cu cât exersați mai mult, cu atât veți avea mai multe rezultate pozitive.

Imaginea 1: creată de ADES

2.1.2. Procesul gândirii critice

Este important să recunoaștem că gândirea critică nu este întotdeauna prezentă în gândurile noastre. Există momente în care gândirea noastră se abate de la analiza critică, cum ar fi atunci când emoțiile noastre, precum furia, durerea sau bucuria ne influențează autocontrolul sau când, pur și simplu, suntem încăpățânați. Cu toate acestea, partea pozitivă este aceea că capacitatea noastră de gândire critică nu este fixă; poate varia în funcție de mentalitatea noastră actuală. Aceasta înseamnă că, de cele mai multe ori, avem potențialul de a ne îmbunătăți abilitățile de gândire critică, prin încorporarea anumitor activități de rutină și aplicarea lor la orice problemă pe care o întâlnim.

Odată ce înțelegem principiile de bază ale gândirii critice, cheia pentru îmbunătățirea abilităților noastre de gândire critică constă în persistență și practică.

Pentru a vă ajuta să începeți să gândiți critic, puteți încerca exercițiul de mai jos¹. Acesta implică analiza a ceea ce vi s-a spus, folosind întrebări.

¹Sursa: <https://www.skillsyouneed.com/learn/critical-thinking.html>

Gândiți-vă la ceva ce vi s-a spus recent. Apoi puneți-vă următoarele întrebări:

Cine v-a spus?	Cineva cunoscut? Cineva cu autoritate sau putere? Contează cine v-a spus?
Ce v-a spus?	A prezentat fapte sau opinii? A prezentat toate faptele? A omis ceva?
Unde v-a spus?	În public sau în privat? Au avut și alți oameni șansa să răspundă și să ofere o variantă alternativă?
Când v-a spus?	A fost înainte, în timpul sau după un eveniment important? A contat momentul în care v-a spus?
De ce v-a spus?	A explicat motivele părerii sale? A încercat să facă pe cineva să arate bine sau rău?
Cum v-a spus?	Persoana care v-a spus era fericită sau tristă, supărată sau indiferentă? V-a spus verbal sau în scris? Ați putut înțelege ce vi s-a spus?

2.2. CÂND ESTE NECESARĂ GÂNDIREA CRITICĂ

Gândirea critică este necesară în diverse aspecte ale vieții, când întâlnim situații complexe, probleme provocatoare sau vrem să luăm decizii informate. Este o abilitate esențială, care ne ajută să analizăm informațiile, să evaluăm argumentele și să ajungem la concluzii bine fundamentate. Fie în contexte personale, profesionale sau academice, gândirea critică ne permite să navigăm prin complexitatea lumii, să gândim independent și să emitem judecăți informate. Ne permite să punem sub semnul întrebării ipotezele, să identificăm părtinirile și să abordăm problemele cu o minte deschisă, ceea ce duce la o rezolvare mai eficientă a acestora, la decizii mai bune și la o înțelegere mai profundă a lumii din jurul nostru. În cele din urmă, gândirea critică reprezintă un set de abilități valoroase, care ne dă putere să navigăm prin viață cu claritate, logică și rigoare intelectuală.

În general, gândirea critică este esențială în diferite aspecte ale vieții și în diferite contexte.

Iată câteva situații în care gândirea critică este deosebit de importantă:

- **Rezolvarea problemelor.** Când ne confruntăm cu probleme provocatoare sau complexe, gândirea critică ajută la analiza situațiilor, la identificarea de soluții potențiale și la luarea deciziilor în cunoștință de cauză, bazate pe dovezile disponibile și pe raționamentul logic.
- **Luarea deciziilor.** Gândirea critică joacă un rol cheie în evaluarea opțiunilor, cântărirea argumentelor pro și contra și luarea în considerare a potențialelor consecințe, înainte de a face o alegere. Ajută la minimizarea părtinirilor și la luarea deciziilor în cunoștință de cauză.
- **Evaluarea informațiilor.** Într-o epocă a supraîncărcării informaționale, gândirea critică ne ajută să evaluăm credibilitatea, acuratețea și relevanța informațiilor pe

care le întâlnim. Aceasta implică analizarea surselor, verificarea faptelor și distingerea între informații credibile și dezinformare.

- o **Analizarea argumentelor.** Gândirea critică ne permite să evaluăm puterea argumentelor, să identificăm erori logice, părtiniri și raționament defectuos. Aceasta implică chestionarea ipotezelor, examinarea dovezilor și evaluarea coerenței și validității afirmațiilor.
- o **Implicarea în dezbateri și discuții.** Gândirea critică este esențială pentru implicarea constructivă și semnificativă în dezbateri și discuții. Ne ajută să ascultăm în mod activ, să luăm în considerare perspective diferite, să evaluăm dovezile și să aducem contribuții informate la schimbul de idei.
- o **Context profesional și academic.** Gândirea critică este foarte apreciată la locul de muncă și în mediul academic. Ajută profesioniștii să rezolve probleme, să emită judecăți în cunoștință de cauză și să se adapteze la circumstanțe în schimbare. În mediul academic, gândirea critică este esențială pentru efectuarea cercetării, analizei și dezvoltarea argumentelor solide.
- o **Considerații etice.** Gândirea critică ajută la luarea deciziilor etice, prin evaluarea implicațiilor etice, luând în considerare mai multe perspective și evaluând consecințele acțiunilor.

În general, gândirea critică este esențială în situațiile care necesită analiză obiectivă, judecată informată, rezolvarea unor probleme și luarea unor decizii eficiente. Îmbunătățește autonomia intelectuală, ne ajută să gândim independent și favorizează o înțelegere mai profundă a lumii din jurul nostru.

2.2.1. Gândirea critică în viața de zi cu zi

Gândirea critică este de neprețuit în viața de zi cu zi, deoarece ne dă putere să navigăm în diverse situații cu claritate și raționalitate. Ne ajută să luăm decizii informate, să analizăm informații, să rezolvăm probleme și să evaluăm situațiile.

În general, gândirea critică este o abilitate fundamentală care ne îmbunătățește capacitatea de a ne implica în lumea din jurul nostru. Ne ajută să facem alegeri mai informate, să rezolvăm probleme în mod eficient, să evaluăm critic informațiile și să comunicăm cu atenție. Aplicând gândirea critică în viața de zi cu zi, putem face față provocărilor, luăm decizii mai bune și ducem vieți mai satisfăcătoare și îmbogățite intelectual.

Iată câteva exemple despre modul în care gândirea critică poate fi utilă în diferite sfere ale vieții:

- o **Viața profesională.** La locul de muncă, gândirea critică ne permite să analizăm datele, să evaluăm opțiunile și să luăm decizii informate. Sprijină rezolvarea problemelor, ajută la identificarea relațiilor cauză-efect și încurajează explorarea soluțiilor inovatoare. În continuare, abilitățile de gândire critică sunt o resursă importantă pentru un angajat, deoarece șefii tind să respecte candidații care pot analiza cu exactitate o circumstanță și pot descoperi un aranjament coerent. Timpul este un atu valoros pentru majoritatea managerilor, iar un angajat capabil

să facă alegerile corecte, fără supraveghere, va economisi atât directorului, cât și companiei, în ansamblu, timp profitabil.

- o **Viața personală.** Gândirea critică este valoroasă și în viața personală. Ne dă putere să evaluăm informațiile întâlnite în mass-media, știri sau articole științifice, ajutându-ne să navigăm printre mesaje părtinitoare sau înșelătoare. Ne încurajează să ne gândim la noi înșine, permițându-ne să ne analizăm mai obiectiv convingerile, acțiunile și alegerile.
- o **Relații interpersonale.** Gândirea critică ne îmbunătățește capacitatea de a construi relații interpersonale sănătoase. Analizând propriile noastre atitudini și comportamente, putem înțelege mai bine impactul acestora asupra celorlalți. Gândirea critică ne ajută, de asemenea, să îi ascultăm în mod activ pe ceilalți, să le înțelegem perspectivele și să recunoaștem comportamentele manipulative sau exploatare.
- o **Consum și cumpărături.** În domeniul consumului și al cumpărăturilor, gândirea critică este esențială. Ne ajută să evaluăm critic reclamele, recenziile și informațiile despre produse. Prin analiză, putem evalua calitatea, beneficiile și costurile produselor, evitând să cădem în capcane de marketing și luând decizii de cumpărare bine informate.

Per ansamblu, gândirea critică joacă un rol important la locul de muncă, în viața personală, în relațiile interpersonale și în luarea deciziilor consumatorilor. Ne ajută să gândim independent, să emitem judecăți solide și să navigăm printre complexitatea vieții noastre de zi cu zi.

Merită menționat că gândirea critică este un set extrem de important de abilități în lumea de astăzi plină de informații și perspective diverse.

Iată câteva exemple despre modul în care gândirea critică ne poate ajuta în viața de zi cu zi:

- o **Mass-media și informare.** Gândirea critică este esențială în a ne proteja de influența dezinformării și a știrilor false. Ne permite să evaluăm critic informațiile pe care le întâlnim, discernând sursele de încredere de cele nesigure.
- o **Politică și dezbateri publice.** Gândirea critică ne dă putere să luăm decizii mai informate în domeniul politicii. Ne permite să analizăm și să evaluăm argumentele prezentate în dezbaterile publice, ajutându-ne să ne formăm opinii bine fundamentate și să ne angajăm în discuții constructive.
- o **Cultura consumatorului.** Gândirea critică ne ajută să analizăm critic publicitatea și promoțiile. Ne oferă capacitatea de a evalua calitatea produselor și serviciilor, luând decizii de cumpărare, care se aliniază cu nevoile și valorile noastre individuale.
- o **Relații sociale.** Gândirea critică ne ajută să analizăm situațiile sociale, să evaluăm comportamentul celorlalți și să luăm decizii bazate pe valorile și intențiile noastre. Ne permite să navigăm prin manipularea emoțională și să facem alegeri bine informate cu privire la relațiile noastre.

- **Educație și dezvoltare personală:** Gândirea critică promovează o mentalitate de scepticism, investigație și căutarea unor cunoștințe mai profunde. Promovează o mai bună înțelegere a lumii și încurajează creșterea și dezvoltarea personală.

Imaginea 2: creată de ADES

2.3. BENEFICIILE GÂNDIRII CRITICE

Gândirea critică are numeroase implicații și beneficii atât la nivel uman, cât și la nivel social. Iată câteva dintre ele:

- o promovează creativitatea,
- o crește inovarea,
- o deschidere la minte și toleranță față de diferite perspective,
- o decizii mai bune și mai informate,
- o relații mai bune,
- o rezolvarea mai eficientă a problemelor,
- o dezvoltare personală,
- o abilități analitice mai puternice,
- o comunicare eficientă,
- o gestionarea corectă a conflictelor etice,

- o management optim al resurselor,
- o conștientizare de sine crescută,
- o adaptabilitate și flexibilitate,
- o evaluare mai detaliată a riscurilor,
- o învățare pe tot parcursul vieții.

Gândirea critică ne ajută să abordăm probleme complexe cu o mentalitate logică și sistematică, ceea ce duce la o rezolvare mai eficientă a problemelor. De asemenea, ajută la evitarea deciziilor pripite sau impulsive și încurajează capacitatea de a face judecăți solide bazate pe dovezi și raționament logic. Gândirea critică întărește abilitățile analitice, prin îmbunătățirea capacității de a evalua informațiile, de a identifica tipare și de a trage concluzii logice. Ne îmbunătățește capacitatea de a evalua credibilitatea și acuratețea surselor, de a analiza critic argumentele și de a formula judecăți bine motivate. Promovează abilitățile de comunicare eficiente, încurajându-ne să ne exprimăm gândurile în mod clar, să ascultăm activ și să luăm în considerare perspective diferite. Ne îmbunătățește capacitatea de a articula idei, de a prezenta argumente logice și de a ne angaja într-un dialog constructiv, favorizând o mai bună înțelegere și colaborare în relațiile personale și profesionale. Ne ajută să ne recunoaștem propriile păriniri și să ne provocăm noțiunile preconcepute, ducând la interacțiuni mai incluzive și mai empatică cu ceilalți. Ne determină să ne examineze propriile convingeri, păriniri și ipoteze, permițând creșterea și dezvoltarea personală.

Fiind conștienți de propriile procese de gândire și păriniri cognitive, putem face alegeri mai informate și ne putem îmbunătăți continuu abilitățile de gândire. Gândirea critică promovează adaptabilitatea și flexibilitatea în fața circumstanțelor în schimbare sau a informații noi. Ne încurajează pe indivizi să ne reevaluăm ipotezele, să ne ajustăm gândirea și să ne modificăm abordarea atunci când este necesar. Această adaptabilitate este valoroasă în navigarea unor medii complexe și dinamice. Gândirea critică stimulează, de asemenea, o mentalitate de învățare continuă și curiozitate intelectuală. Ne încurajează să căutăm noi cunoștințe, să explorăm perspective diferite și să ne angajăm în provocări intelectuale. Ne îmbunătățește capacitatea de a evalua critic informațiile și de a ne angaja în învățarea pe tot parcursul vieții, pentru dezvoltarea personală și profesională. Abilitatea gândirii critice și a viziunii critice nu numai că ajută la rezolvarea problemelor existente, dar ajută și la anticiparea potențialelor probleme. Analizând critic situațiile, identificând modele și evaluând riscuri, putem aborda în mod proactiv provocările, înainte ca acestea să escaladeze, ceea ce duce la o prevenire mai eficientă a problemelor și la un bun management al riscurilor.

În general, gândirea critică oferă o serie de beneficii, inclusiv rezolvarea eficientă a problemelor, luarea unor decizii mai bune, creativitate și inovare sporite, abilități analitice mai puternice, comunicare eficientă, deschidere la minte, conștientizare de sine crescută, adaptabilitate, învățare pe tot parcursul vieții și anticiparea unor probleme. Prin cultivarea și aplicarea abilităților de gândire critică, putem naviga printre situații complexe, putem face alegeri informate și putem prospera în diverse eforturi personale și profesionale.

În următoarea secțiune, vom discuta mai detaliat beneficiile-cheie ce pot fi obținute prin punerea în practică a abilităților de gândire critică.

2.3.1. Gândirea critică promovează creativitatea

Poate gândirea critică să promoveze creativitatea? Absolut! După cum știm deja, gândirea critică este capacitatea de a analiza, evalua și sintetiza informații pentru a ne dezvolta propriile concluzii și soluții. Când suntem capabili să gândim critic despre probleme și provocări, punem întrebări, explorăm perspective diferite, luăm în considerare alternative și examinăm consecințele. Ceea ce este important aici este echilibrul dintre gândirea critică și demonstrarea creativității.

Gândirea critică ne încurajează să gândim „în afara cutiei”, în mod neconvențional, să provocăm ipoteze și să explorăm posibilități alternative. Încurajează creativitatea și inovarea prin promovarea generării de idei unice, făcând conexiuni între diferite concepte și abordând problemele din unghiuri diferite. Gândirea critică este strâns legată de creativitate și adesea acționează ca un catalizator pentru idei inovatoare și rezolvarea problemelor.

Gândind critic, descoperim conexiuni neevidente între fapte, detectăm tipare ascunse și generăm idei originale. Prin întrebări și stârnindu-ne curiozitatea, gândirea critică ne stimulează procesul creativ, ducând la apariția unor concepte noi.

Mai mult, gândirea critică joacă un rol vital în evaluarea și îmbunătățirea ideilor existente. Analizând punctele forte și punctele slabe ale diferitelor soluții, ne putem rafina conceptele, putem inova și dezvolta o abordare mai creativă și mai eficientă. Gândirea critică ne dă putere să evaluăm critic și să evoluăm prin idei, stimulând inovarea și progresul.

Gândirea critică are multe aspecte pozitive care încurajează creativitatea. Cele mai importante dintre acestea sunt:

- analiza problemelor,
- găsirea erorilor,
- rezolvarea creativă a problemelor,
- evaluarea și rafinarea ideilor.

Cu toate acestea, este important să reținem că gândirea critică și creativitatea nu trebuie întotdeauna să funcționeze în combinație. Gândirea critică poate inhiba uneori creativitatea, mai ales atunci când este prea critică sau limitată la cadrele și modelele de gândire tradiționale. Prin urmare, este important să găsim un echilibru între analiză și imaginație, pentru a dezvolta atât gândirea critică, cât și creativitatea.

Imaginea 3
Sursa: [Freepik](#)

Există diverse exerciții menite să promoveze gândirea critică și, în același timp, să dezvolte creativitatea. Unul dintre acestea este un exercițiu numit „șase pălării gânditoare”. Acesta este un exercițiu popular, dezvoltat de Edward de Bono. Doriți să aflați în ce constă? Aici puteți afla mai multe detalii: [Metoda celor șase pălării gânditoare](#).

Pe scurt, gândirea critică joacă un rol important în promovarea creativității. Contestând ipotezele, evaluând perspective, rezolvând probleme, generând soluții alternative, creând conexiuni, îmbrățișând ambiguitatea și învățând din greșeli, persoanele care gândesc critic sunt capabile să gândească creativ și să contribuie cu idei și soluții inovatoare. Cu toate acestea, este important să ne amintim că, uneori, gândirea critică poate inhiba creativitatea, atunci când este prea fixă și prea critică. Prin urmare, un echilibru între cele două este extrem de important.

2.3.2. Gândirea critică îmbunătățește relațiile

Gândirea critică joacă un rol important în relațiile interpersonale? Da, într-adevăr poate îmbunătăți relațiile! Când folosim gândirea critică în relațiile interpersonale, putem înțelege, interpreta și răspunde mai bine situațiilor, ceea ce duce la interacțiuni mai sănătoase și mai constructive.

Iată câteva moduri în care gândirea critică poate avea un impact pozitiv asupra relațiilor:

1. **Comunicare eficientă.** Gândirea critică implică ascultarea activă, evaluarea informațiilor și răspunsul atent. Prin aplicarea abilităților de gândire critică, indivizii pot comunica mai eficient, își pot exprima gândurile și opiniile în mod clar și pot înțelege perspectivele celorlalți. Acest lucru duce la o mai bună înțelegere, o mai bună comunicare și mai puține neînțelegeri în relații.

2. **Rezolvarea conflictelor.** Gândirea critică ne permite să abordăm conflictele într-o manieră rațională și obiectivă. Ajută la analiza cauzelor fundamentale ale conflictelor, la identificarea posibilelor soluții și la evaluarea consecințelor acestora. Prin aplicarea abilităților de gândire critică, putem găsi un teren comun, putem negocia compromisuri și putem rezolva conflictele într-o manieră constructivă și respectuoasă.
3. **Analiza situației.** Gândirea critică ne permite să privim o situație din perspective diferite. Ne permite să evaluăm care sunt faptele, care sunt propriile noastre convingeri și care sunt intențiile celorlalți. Acest lucru ne ajută să evităm să facem judecăți pripite și să înțelegem mai bine motivațiile și nevoile celorlalți.
4. **Empatie și înțelegere.** Viziunea critică ne încurajează să luăm în considerare mai multe perspective și să gândim dincolo de propriile părținiri și presupuneri. Această mentalitate promovează empatia și înțelegerea în relații. Căutând în mod activ să înțeleagă punctele de vedere ale altora, persoanele care gândesc critic pot stimula conexiuni mai profunde, pot construi încredere și pot promova interacțiuni mai sănătoase.
5. **Rezolvarea problemelor.** Gândirea critică ne echipează cu abilități de rezolvare a problemelor, ce pot fi aplicate problemelor relaționale. Ajută la identificarea și abordarea problemelor de bază, la analizarea soluțiilor posibile și la evaluarea rezultatelor potențiale ale acestora. Folosind gândirea critică, putem lucra împreună pentru a găsi soluții eficiente și pentru a lua decizii informate, care să ajute relația.
6. **Evaluarea ipotezelor și părținirilor.** Gândirea critică implică punerea sub semnul întrebării a ipotezelor, credințelor și părținirilor. Aplicând această abordare relațiilor, putem contesta noțiunile preconcepute și părținirile care ar putea împiedica comunicarea și înțelegerea eficientă. Această autorefecție ajută la promovarea unor relații mai deschise la minte și mai incluzive.
7. **Dezvoltare și învățare.** Persoanele care gândesc critic sunt deschise către învățare și dezvoltare personală. Apreciază feedbackul constructiv și sunt dispuse la autorefecție și la adaptarea comportamentelor și perspectivelor. În relații, această dorință de a crește și de a învăța favorizează un mediu sănătos pentru dezvoltarea personală și întărește legătura dintre indivizi.
8. **Conștientizarea de sine.** Gândirea critică ne cere, de asemenea, să reflectăm asupra propriilor convingeri, părținiri și greșeli. Ne ajută să ne identificăm punctele slabe și zonele în care ne putem îmbunătăți. Acest lucru duce la o mai mare conștientizare de sine și o capacitate de autodezvoltare, care aduce beneficii relațiilor noastre cu ceilalți.

Cum ar putea o persoană care gândește critic să ne afecteze viața și relațiile?

A fi o persoană care gândește critic poate avea un impact pozitiv asupra vieții și relațiilor în mai multe moduri. În primul rând, ne permite să înțelegem mai bine perspectivele altor oameni și să fim deschiși la o varietate de puncte de vedere. În al doilea rând, ne ajută să ne comunicăm sentimentele și gândurile în mod eficient.

A fi o persoană care gândește critic ne permite, de asemenea, să înțelegem mai bine perspectivele celorlalți și ne poate ajuta să devenim mai deschiși către diferite puncte de

vedere. Este un instrument important în construirea unor relații interpersonale sănătoase. Ne ajută să înțelegem mai bine pe ceilalți, să comunicăm eficient, să luăm decizii informate și să rezolvăm problemele. Cu ajutorul gândirii critice, putem crea relații mai atente, empaticе și constructive cu alți oameni.

Pe scurt, gândirea critică îmbunătățește comunicarea, promovează rezolvarea eficientă a conflictelor, cultivă empatia și înțelegerea, ajută la rezolvarea problemelor, ajută la evaluarea ipotezelor și a prejudecăților, construiește încredere și credibilitate și încurajează dezvoltarea și învățarea. Aceste calități contribuie la relații mai sănătoase și mai satisfăcătoare.

2.3.3. Gândirea critică antrenează mintea

Gândirea critică este una dintre cele mai importante abilități intelectuale de dezvoltat în lumea de astăzi plină de informații și perspective diverse. Nu fără motiv se spune că gândirea critică exersează mintea. Face acest lucru prin implicarea și provocarea abilităților cognitive. Această abordare trezește procesele de gândire, permițându-ne să înțelegem mai bine problemele, să luăm decizii raționale și să formulăm argumente solide.

Mai presus de toate, gândirea critică și percepția critică **dezvoltă capacitatea oamenilor de a analiza și evalua argumentele**. Permite detectarea unor argumente slabe bazate pe emoții, prejudecăți sau lipsă de informații, permițându-ne să abordăm, printre altele, dezbaterile și rezolvarea problemelor într-un mod mai logic. **Abilitatea de a ne autocritica** include **abilitatea de a evalua și analiza critic propriile noastre convingeri, greșeli și inadecvări**. Concentrându-ne pe punctele noastre slabe, ne putem îmbunătăți abilitățile, ne putem extinde cunoștințele și ne putem crește ca indivizi. Privindu-ne pe noi înșine critic, evităm autopromovarea și o abordare necritică a propriilor acțiuni, ceea ce ar duce la stagnare și pierderea perspectivei. Gândirea critică ne antrenează mintea, ne ajută să înțelegem probleme mai complexe și ne îmbogățește intelectual. În lumea rapidă și informativă de astăzi, este o abilitate extrem de valoroasă și necesară pentru succes și împlinire în diverse sfere ale vieții.

Iată cum exercițiile de gândire critică pot aduce beneficii și pot întări mintea:

1. **Gândire analitică.** Exercițiile de gândire critică ne cer să analizăm informațiile, să le descompunem în componentele sale și să le evaluăm relevanța și credibilitatea. Acest proces îmbunătățește abilitățile de gândire analitică, permițându-ne să abordăm problemele și situațiile cu o mentalitate mai logică și mai sistematică.
2. **Abordarea problemelor.** Exercițiile de gândire critică implică adesea rezolvarea unor probleme sau puzzle-uri complexe. Aceste exerciții stimulează mintea să identifice tipare, să ia în considerare diverse soluții și să evalueze rezultatele potențiale ale acestora. Practica regulată îmbunătățește abilitățile de rezolvare a problemelor și capacitatea de a aborda provocările din viața reală mai eficient.
3. **Creativitate și inovare.** Exercițiile de gândire critică pot stârni creativitatea, încurajându-ne să gândim „în afara cutiei” și să venim cu idei noi. Aceste exerciții ne cer adesea să facem conexiuni între concepte care aparent nu au nicio legătură

între ele, să explorăm perspective alternative și să concepem soluții inovatoare. Aplicând gândirea creativă, ne extindem flexibilitatea mentală și promovăm imaginația.

4. **Decizii mai bune.** Exercițiile de gândire critică implică luarea de decizii bazate pe dovezi, raționament și evaluare atentă. Acestea ne cer să cântărim diferiți factori, să luăm în considerare potențiale consecințe și să alegem cea mai bună cale de acțiune. Practica regulată întărește abilitățile de luare a deciziilor, ajutându-ne să facem alegeri informate și bine motivate în diferite aspecte ale vieții.
5. **Raționament logic.** Exercițiile de gândire critică antrenează mintea în practicarea raționamentului logic. Acestea ne cer să identificăm erori logice, să evaluăm argumente și să tragem concluzii valide. Prin exerciții de raționament logic, îmbunătățim capacitatea de a detecta defectele raționamentului și de a construi argumente solide și coerente.
6. **Reflecție și conștientizare de sine.** Exercițiile de gândire critică implică adesea reflecție și autoevaluare. Ele ne îndeamnă să ne examinăm propriile convingeri, păriniri și presupuneri și să punem la îndoială validitatea lor. Acest proces cultivă conștientizarea de sine, ajutându-ne să ne înțelegem mai bine propriile gânduri și perspective, precum și să recunoaștem potențialele prejudecăți cognitive care ne-ar putea influența gândirea.
7. **Agilitate și flexibilitate mentală.** Exerciții de gândire critică practicate în mod regulat ne provoacă mintea și promovează agilitatea mentală. Ne împinge să ne adaptăm la informații noi, să luăm în considerare puncte de vedere alternative și să ne adaptăm gândirea în consecință. Această flexibilitate întărește abilitățile cognitive și ne ajută să abordăm situații complexe cu o mentalitate bazată pe deschidere și adaptabilitate.
8. **Învățare pe tot parcursul vieții.** Exercițiile de gândire critică promovează o mentalitate de învățare continuă și curiozitate intelectuală. Ele ne încurajează să căutăm noi cunoștințe, să explorăm perspective diferite și să ne implicăm în provocări intelectuale. Acest angajament față de învățarea pe tot parcursul vieții ne menține mintea activă și ne acutizează continuu abilitățile de gândire critică.

Imaginea 4
Sursa: [Freepik](#)

Pe scurt, exercițiile de gândire critică ne antrenează mintea prin îmbunătățirea gândirii analitice, abilităților de rezolvare a problemelor, creativității, abilităților de luare a deciziilor, raționamentului logic, conștientizării de sine, agilității mentale și încurajând angajamentul față de învățarea pe tot parcursul vieții. Practicând în mod regulat aceste exerciții, ne putem consolida abilitățile cognitive și dezvolta o minte mai agilă și mai adaptabilă.

2.3.4. Gândirea critică ne ajută să facem alegeri și să luăm decizii conșiente

După cum s-a menționat chiar la începutul acestui modul, gândirea critică este capacitatea de a analiza informațiile, de a înțelege contextul și de a ne forma propriile concluzii informate. Folosirea corectă a gândirii critice ne ajută să facem alegeri informate, luând în considerare atât aspectele pozitive, cât și pe cele negative ale unei situații, decizie sau problemă. Gândirea critică este o abilitate care ne poate ajuta să luăm decizii mai bune. Înseamnă analiza, evaluarea și înțelegerea informațiilor înainte de a lua orice decizie sau de a acționa.

Când folosim gândirea critică, încercăm să abordăm un subiect în mod obiectiv și cu mintea deschisă. Aceasta înseamnă să analizăm informațiile dintr-o varietate de surse, să explorăm diferite puncte de vedere și să luăm în considerare atât avantajele cât și dezavantajele unei situații. În acest fel, putem evita gândirea unilaterală și putem lua în considerare o gamă largă de factori.

Gândirea critică pentru a face alegeri informate implică aplicarea abilităților de gândire analitică și evaluativă proceselor de luare a deciziilor. Implică examinarea informațiilor,

luarea în considerare a diferitelor perspective și alegeri gândite și informate, bazate pe raționament și dovezi solide. Acest proces constă din mai multe etape, care sunt:

1. colectarea de informații;
2. analiza ipotezelor și părților;
3. evaluarea dovezilor;
4. luarea în considerare a consecințelor;
5. identificarea și evaluarea alternativelor;
6. cântărirea riscurilor și beneficiilor;
7. reflecție asupra valorilor și eticii;
8. proces iterativ de luare a deciziilor.

Gândirea critică recunoaște că luarea deciziilor este adesea un **proces iterativ**. Aceasta implică revizuirea și reevaluarea alegerilor, pe măsură ce noi informații devin disponibile sau împrejurările se schimbă. Această abordare flexibilă și adaptabilă permite îmbunătățirea continuă și ajustarea deciziilor, pe baza unor noi perspective și feedback.

Pentru a face din gândirea critică un proces eficient, atunci când vine vorba de a lua decizii informate, este util să ținem cont de câteva dintre următoarele sfaturi. Ele vor fi de ajutor în orice context în care trebuie luată o decizie importantă. Iată care sunt acestea:

Puneți la îndoială informațiile pe care le primiți. Contestați întotdeauna informațiile pe care le primiți. Întrebați-vă despre sursa, credibilitatea și scopul acesteia. Există dovezi justificative și baze factice? Există motive sau părtiniri ascunse?

Explorați diferite perspective. Faceți eforturi pentru a examina situația din diferite puncte de vedere. Înțelegerea diferitelor perspective vă va oferi o înțelegere mai cuprinzătoare a problemei și vă va permite să luați decizii mai echilibrate.

Evaluati dovezile. Mențineți o poziție sceptică față de dovezile și argumentele prezentate. Verificați dacă acestea sunt bine fundamentate și bazate pe cercetări sau surse de încredere. Nu vă bazați exclusiv pe emoții sau convingeri personale.

Dezvoltați-vă capacitatea de a identifica manipularea. Rămâneți vigilenți împotriva diferitelor tehnici de manipulare, cum ar fi apelurile emoționale, raționamentul simplificat excesiv, limbajul persuasiv sau statisticile înșelătoare. Învățați să recunoașteți aceste tehnici și să verificați informațiile pentru a evita căderea în capcane de manipulare.

Fiți deschiși la schimbare. Nu ezitați să vă modificați punctul de vedere dacă apar noi informații sau dovezi. Gândirea critică necesită adaptabilitate și dorința de a ne revizui perspectivele pe baza unor fapte noi.

Obțineți informații de încredere. Încercați să utilizați o varietate de surse de informații de încredere și de renume. Evitați să vă bazați doar pe o singură sursă sau să vă lăsați păcăliți de dezinformări.

Practicați gândirea logică. Îmbunătățiți-vă abilitățile de gândire logică, rezolvând probleme, analizând argumente și utilizând raționamentul deductiv. Luați decizii bazate pe justificări logice și raționale.

Pe scurt, prin aplicarea abilităților de gândire critică în procesul de luare a deciziilor, putem face alegeri mai bine gândite și informate, care sunt în conformitate cu valorile și

obiectivele noastre. Încorporând gândirea critică în procesele de luare a deciziilor, vom lua decizii obiective și eficiente în diferite aspecte ale vieții tale. Gândirea critică influențează pozitiv luarea deciziilor prin promovarea raționamentului rațional și logic, analizarea unei probleme în profunzime, evaluarea opțiunilor, identificarea și evaluarea ipotezelor, luarea în considerare a consecințelor, stimularea creativității și inovării, insuflarea încrederii și responsabilității și promovarea unei mentalități de îmbunătățire continuă.

Gândirea critică oferă un cadru sistematic și logic pentru luarea deciziilor. Îmbunătățește obiectivitatea, abilitățile de rezolvare a problemelor și de evaluare a dovezilor și ajută la atenuarea părtinirilor, conducând în cele din urmă la procese de luare a deciziilor mai informate și mai eficiente.

2.3.5. Gândirea critică ajută la rezolvarea problemelor

Gândirea critică este un proces iterativ care necesită practică și îmbunătățire continuă. Gândirea critică este o abilitate valoroasă care ne poate ajuta să abordăm problemele într-un mod sistematic și logic.

Utilizarea gândirii critice pentru a rezolva probleme implică aplicarea abilităților de gândire logică și analitică pentru a identifica, analiza și a face față provocărilor sau obstacolelor. Aceasta implică o abordare sistematică a soluționării problemelor care pune accent pe evaluarea dovezilor, luarea în considerare a diferitelor perspective și generarea de soluții inovatoare.

Rezolvarea problemelor este un proces. Prin urmare, trebuie luate o serie de pași pentru a găsi soluția potrivită și fiecare pas trebuie efectuat în mod corespunzător pentru ca întregul proces să fie eficient. Mai jos, puteți vedea un exemplu de proces de rezolvare a problemelor folosind gândirea critică:

1. Gândirea critică **începe cu identificarea și definirea corectă a problemei**. Acest lucru necesită o observare atentă, strângerea de informații și înțelegerea contextului și a factorilor de bază care contribuie la problemă. Cei care gândesc critic pun întrebări, pentru a obține o înțelegere cuprinzătoare a problemei în cauză.
2. Acest tip de abordare presupune **defalcarea problemei în părțile sale componente și analizarea lor sistematică**. Această etapă implică examinarea cauzelor și efectelor problemei, identificarea tiparelor și evaluarea relevanței și credibilității informațiilor colectate. Cei care gândesc critic evaluează dovezile și iau în considerare mai multe perspective, pentru a obține o înțelegere holistică a unei probleme.
3. Gândirea critică încurajează **generarea de soluții sau abordări alternative multiple pentru rezolvarea unei probleme**. Acest proces implică gândire creativă, explorarea diferitelor posibilități și luarea în considerare a ideilor neconvenționale sau inovatoare. Cei care gândesc critic contestă ipotezele și constrângerile pentru a lărgi gama de soluții alternative.

4. **Evaluarea fezabilității, eficacității și potențialelor consecințe ale fiecărei alternative** este extrem de importantă. Persoanele care gândesc critic cântăresc avantajele și dezavantajele fiecărei opțiuni, iau în considerare resursele și constrângerile disponibile și emit judecăți informate bazate pe raționament logic. Acestea selectează cele mai viabile soluții, care sunt în concordanță cu rezultatele dorite.
5. Gândirea critică presupune **elaborarea unui plan de acțiune pentru implementarea soluției alese**. Acesta poate include împărțirea soluției în pași mai mici, atribuirea de responsabilități și stabilirea unor termene. Cei care gândesc critic anticipează, de asemenea, provocările potențiale și dezvoltă planuri de urgență. Implementarea soluției le permite să testeze eficacitatea acesteia și să facă orice ajustări necesare.
6. O fază a procesului de rezolvare a problemelor folosind gândirea critică implică **reflectarea asupra procesului de rezolvare a problemelor și evaluarea rezultatelor acestuia**. Persoanele care gândesc critic evaluează punctele forte și punctele slabe ale abordării lor, identificând lecțiile învățate și zonele de îmbunătățire. Această practică reflectivă contribuie la învățarea continuă și îmbunătățește abilitățile de rezolvare a problemelor pentru provocările viitoare.
7. După cum s-a menționat deja în contextul luării deciziilor, gândirea critică recunoaște că **rezolvarea problemelor este adesea un proces iterativ**. Dacă soluția inițială nu produce rezultatele dorite, cei care gândesc critic reevaluează problema, adună informații suplimentare și își schimbă abordarea. Sunt pregătiți să-și adapteze și să-și modifice strategiile pe baza unor noi perspective sau a circumstanțelor în schimbare.
8. Gândirea critică poate fi îmbunătățită prin colaborare și comunicare eficientă. **Luând în considerare perspective diferite și căutând contribuții de la alte persoane** poate îmbogăți eforturile de rezolvare a problemelor. Cei care gândesc critic ascultă în mod activ, se angajează într-un dialog constructiv și își articulează clar raționamentul și soluțiile, pentru a facilita înțelegerea și colaborarea.

Să nu uităm că fiecare problemă este diferită, dar soluția prezentată este cât se poate de universală.

Pe scurt, folosirea gândirii critice pentru rezolvarea problemelor implică identificarea problemei, analiza, generarea de soluții alternative, evaluarea și selectarea soluțiilor, implementarea și testarea soluțiilor, reflecția și învățarea din proces și implicarea în comunicarea colaborativă. Folosind abilitățile de gândire critică, putem aborda problemele într-o manieră sistematică și logică, conducând la rezolvarea eficientă a problemelor și la soluții inovatoare.

Imaginea 5
Sursa: [Freepik](#)

2.3.6. Gândirea critică și munca în echipă

Munca în echipă și gândirea critică sunt strâns legate și au beneficii reciproce. Ambele sunt extrem de importante pentru o muncă în echipă eficientă și performanță ridicată. În plus, munca în echipă poate avea un impact asupra dezvoltării gândirii critice.

Munca în echipă presupune cooperarea și interacțiunea dintre membrii echipei pentru a atinge un obiectiv comun. În acest context, gândirea critică se referă la capacitatea de a analiza, evalua și distinge, apoi formula și lua decizii raționale pe baza acestor analize.

Imaginea 6: creată de ADES

Munca în echipă contribuie la îmbunătățirea gândirii critice în diferite moduri:

- o **Diversitatea perspectivelor.** Atunci când oameni din medii, cu experiențe și domenii de expertiză diferite se reunesc într-o echipă, punctele lor de vedere unice aduc o analiză mai cuprinzătoare a problemelor. Luând în considerare perspective diferite, membrii echipei contestă ipotezele, evaluează dovezile și cercetează soluții alternative, stimulând astfel gândirea critică.
- o **Rezolvarea în colaborare a problemelor.** Munca în echipă implică adesea colaborarea în rezolvarea unor probleme complexe. Prin implicare activă, membrii echipei pot face schimb de idei, pot face brainstorming pentru soluții și pot participa la discuții sănătoase. Acest proces de colaborare hrănește abilitățile de gândire critică, pe măsură ce oamenii analizează și evaluează diferite opțiuni, anticipează provocările și iau în considerare urmările deciziilor lor.
- o **Sinergia ideilor.** Munca în echipă în colaborare permite membrilor echipei să se bazeze pe ideile colegilor, conducând la soluții inovatoare și complete. Prin rezumarea diferitelor perspective și valorificarea punctelor forte ale fiecăruia, pot fi depășite prejudecățile, limitările și punctele oarbe care împiedică gândirea critică.

- o **Discuții care îndeamnă la analiză.** Discuțiile regulate în cadrul unei echipe oferă oportunități pentru dezvoltarea gândirii critice. Membrii echipei își pot examina abordarea, pot identifica punctele forte și punctele slabe și pot căuta și analiza strategii alternative pentru eforturile viitoare. Prin aceste discuții și analize, abilitățile de gândire critică sunt perfecționate, ajutând astfel oamenii să-și perfecționeze abilitățile de rezolvare a problemelor și procesele de luare a deciziilor.
- o **Feedback constructiv.** Munca în echipă oferă un mediu de sprijin pentru feedbackul colegilor. Evaluarea ideilor sau muncii celui alt ajută la perfecționarea abilităților de gândire critică. Feedbackul constructiv încurajează oamenii să pună la îndoială presupunerile, să provoace raționamentul și să îmbunătățească abordările de rezolvare a problemelor. Includerea feedbackului în procesul de gândire duce la îmbunătățirea abilităților de gândire critică și la dezvoltarea unei mentalități analitice mai puternică.
- o **Implicare activă.** Implicarea activă în munca în echipă îmbunătățește gândirea critică prin promovarea colaborării, analizei și evaluării ideilor. Prin participarea activă, membrii echipei sunt încurajați să-și exprime opiniile, să provoace ipoteze și să contribuie la discuții, ceea ce stimulează gândirea critică. Implicarea în schimburi semnificative cu membrii echipei permite oamenilor să evalueze perspective diferite, să analizeze soluții diverse și să cântărească meritele diferitelor opțiuni, încurajând o abordare mai cuprinzătoare și mai atentă a rezolvării problemelor. În cele din urmă, implicarea activă în munca în echipă cultivă un mediu care încurajează gândirea critică și ajută oamenii să-și perfecționeze abilitățile analitice.

Munca în echipă încurajează implicarea activă, perspectivele diverse, rezolvarea în colaborare a problemelor și feedbackul constructiv, toate acestea contribuind la îmbunătățirea abilităților de gândire critică. Lucrând împreună, oamenii își pot contesta propriile ipoteze, pot lua în considerare diferite puncte de vedere și pot dezvolta abordări mai solide și mai eficiente pentru rezolvarea problemelor.

2.3.7. Gândirea critică este benefică pentru managementul financiar

Gândirea critică în contextul managementului financiar se referă la capacitatea de a analiza, evalua și interpreta informațiile financiare și de a lua decizii corecte bazate pe raționament logic și dovezi. Aceasta implică examinarea datelor financiare, luarea în considerare a diferșilor factori și evaluarea riscurilor și oportunităților potențiale înainte de a face judecăți în cunoștință de cauză. Gândirea critică este o parte importantă a afacerilor și a finanțelor; fără gândire critică, s-ar putea să nu existe capacitatea de a articula clar și a demonstra abilitățile și soluțiile necesare unei firme sau unui client. Gândirea critică joacă un rol semnificativ în managementul financiar, oferind oamenilor

abilitățile necesare pentru a analiza situații financiare complexe, a lua decizii informate și a atenua riscurile.

În ce constă managementul financiar eficient, folosind gândirea și viziunea critică? Cei mai importanți pași ai acestui proces sunt:

- o analiza datelor financiare;
- o evaluarea deciziilor financiare;
- o depășirea provocărilor și problemelor;
- o analiza perspectivelor alternative;
- o învățare continuă și adaptabilitate.

În managementul financiar, persoanele care gândesc critic se angajează într-o analiză atentă a situațiilor financiare, a rapoartelor și a datelor relevante pentru a detecta tendințe, modele și neconcordanțe. Aceste persoane folosesc rata dobânzilor, benchmark-uri și comparații din industrie pentru a obține informații despre sănătatea financiară a unei organizații, acordând o atenție meticuloasă detaliilor.

Atunci când iau decizii financiare, persoanele care gândesc critic evaluează posibile consecințe și rezultate. Evaluează impactul pe termen scurt și pe termen lung, efectuează analize cost-beneficiu și iau în considerare riscurile și recompensele asociate diferitelor opțiuni. Prin evaluarea critică a cursurilor alternative de acțiune, acestea determină cel mai favorabil rezultat pentru organizație.

În abordarea problemelor și provocărilor complexe din managementul financiar, persoanele care gândesc critic le descompun în componente mai mici, mai ușor de gestionat. Acestea adună date pertinente, identifică soluții potențiale, evaluează fezabilitatea acestora și selectează strategii eficiente pentru a rezolva problemele financiare.

Persoanele care gândesc critic în managementul financiar apreciază diverse puncte de vedere și perspective, favorizează discuții deschise și caută în mod activ contribuția părților interesate, pentru a obține o înțelegere cuprinzătoare a problemelor financiare. Analizând mai multe perspective, acestea descoperă riscuri potențiale, identifică oportunități ascunse și iau decizii bine informate.

Recunoscând natura dinamică a piețelor financiare și a reglementărilor, persoanele care gândesc critic caută în permanență noi cunoștințe și rămân la curent cu tendințele din industrie, tehnologiile emergente și practicile financiare în evoluție. Își adaptează procesele de gândire și de luare a deciziilor, pentru a încorpora informații noi și pentru a răspunde eficient circumstanțelor în schimbare.

Pe scurt, gândirea critică în managementul financiar permite analiza datelor financiare, luarea deciziilor în cunoștință de cauză, gestionarea riscurilor și comunicarea eficientă. Le permite managerilor financiari (dar nu numai) să navigheze prin peisaje financiare complexe și contribuie la succesul financiar în viața și în organizațiile lor.

2.3.8. Gândirea critică promovează o comunicare mai eficientă

Gândirea critică joacă un rol important în comunicarea eficientă. Aceasta ajută oamenii să analizeze informațiile, să evalueze argumentele și să ia decizii raționale. Aplicarea gândirii critice în comunicare îmbunătățește claritatea, consistența și încrederea.

Gândirea critică ajută la îmbunătățirea comunicării. Și o bună comunicare influențează gândirea critică.

Aspectele cheie ale gândirii critice care pot contribui la o comunicare mai eficientă includ:

- o punerea sub semnul întrebării a ipotezelor;
- o evaluarea dovezilor;
- o recunoașterea părtinirilor;
- o explorarea punctelor de vedere alternative;
- o reflectarea asupra ipotezelor și concluziilor.

Gândirea critică implică punerea sub semnul întrebării a presupunerilor. Prin contestarea ipotezelor, se pot descoperi părtiniri, se pot identifica erori logice și se poate obține o înțelegere mai adâncă a subiectului. Acest lucru înseamnă o comunicare mai precisă și ajută la evitarea declarațiilor înșelătoare.

Gândirea critică necesită evaluarea calității și validității dovezilor ce susțin o afirmație sau un argument. Când comunicăm, este important să prezentăm dovezi credibile care să ne susțină punctul de vedere. Evaluarea critică a dovezilor ajută la evitarea afirmațiilor fără temei și face ca mesajul să fie mai convingător.

De asemenea, înseamnă a fi conștient de propriile părtiniri și a le recunoaște pe ale celorlalți. Recunoscând existența prejudecăților, vom depune eforturi pentru a fi obiectivi și onești în comunicare. Vom prezenta astfel perspective echilibrate, vom promova dialogul constructiv și vom evita conflictele inutile.

Gândirea critică ne încurajează să luăm în considerare mai multe perspective și să căutăm opinii diferite. În comunicare, este important să-i ascultăm pe ceilalți și să le înțelegem punctele de vedere. Luând în considerare perspective alternative, ne putem largi înțelegerea, nu putem angaja în discuții semnificative și putem construi argumente mai puternice.

Gândirea critică presupune și a ne gândi la propriile noastre presupuneri și a verifica validitatea concluziilor. Alocarea timpului pentru reflecție în timpul comunicării ajută la rafinarea mesajului, clarificarea ambiguităților și asigurarea coerenței. De asemenea, ajută la recunoașterea potențialelor părtiniri sau erori logice, ce pot afecta eficiența comunicării.

Gândirea critică și viziunea critică îmbunătățesc comunicarea prin promovarea rigorii intelectuale, a raționamentului logic și a capacității de a evalua și transmite informații în mod eficient. Prin aplicarea abilităților de gândire critică, oamenii pot deveni comunicatori mai articulați, mai convingători și mai deschiși la minte.

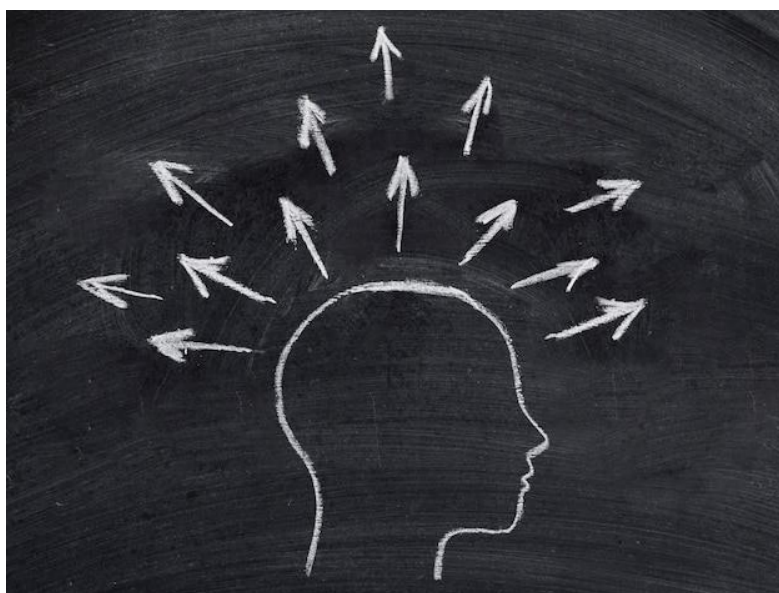
Gândirea critică pune accent pe comunicarea clară și precisă. Organizându-ne gândurile, construind logic argumente și folosind un limbaj adecvat, ne putem comunica eficient mesajul. Claritatea în comunicare reduce neînțelegerile și crește impactul ideilor noastre. Gândirea critică și abilitățile puternice de comunicare îmbunătățesc capacitatea de rezolvare a problemelor. Toate acestea ne ajută să ne concentrăm asupra scopului și să gândim rațional.

2.4. VIZIUNEA CRITICĂ NE AJUTĂ SĂ NE SCHIMBĂM OPINIILE ATUNCI CÂND APAR NOI DOVEZI

În era informațiilor ușor accesibile și rapid împrăștiate, capacitatea de a le privi cu un ochi critic devine din ce în ce mai importantă. Pe măsură ce sunt prezentate noi dovezi, este necesar să ne adaptăm opinia și abordarea pentru a ține cont de acestea. Nu putem fi mereu părtinitori, deoarece, de multe ori, acest aspect ne împiedică să facem o evaluare corectă. Gândirea critică este un proces prin care analizăm și evaluăm informațiile în mod obiectiv și rațional. Prin urmare, este o abilitate esențială, necesară pentru a analiza ceea ce vedem (de exemplu, online), pentru a trage concluzii raționale și pentru a fi precauți în a face judecăți, dacă dovezile într-un context dat nu sunt suficiente.

Gândirea critică necesită flexibilitate și dorința de a ne schimba convingerile în lumina noilor dovezi. Există câțiva pași pe care îi putem face pentru a ne ajusta gândirea critică:

- **Familiarizarea cu dovezile noi (citire, vizualizare etc.).** Examinați cu atenție noile dovezi și evaluați impactul acestora asupra convingerilor dvs. actuale. Încercați să înțelegeți contextul, credibilitatea și implicațiile informațiilor prezentate.
- **Analiza dovezilor.** Ar trebui să puneți accent pe evaluarea credibilității și a puterii dovezilor. Cercetați dacă sunt bine susținute de surse credibile și dacă contrazic alte fapte sau dovezi stabilite.
- **Reevaluarea convingerilor.** Pe baza noilor dovezi, revizuiți-vă convingerile și gândiți-vă dacă acestea trebuie schimbate. Analizați dacă noile dovezi sunt suficient de convingătoare pentru a justifica o schimbare de perspectivă. Explorați posibile explicații alternative, dacă există.
- **O analiză atentă și amănunțită.** Este extrem de important să luați în considerare toate informațiile disponibile și puncte de vedere diferite. Fiți conștienți de potențialele defecte sau limitări ale noilor dovezi. Nu uitați că gândirea critică înseamnă să aveți în vedere explicațiile alternative și posibilele erori.
- **Actualizarea opiniilor dvs. pe baza tuturor dovezilor și informațiilor disponibile.** În cele din urmă, dacă noile dovezi sunt convingătoare, credibile și analiza duce la concluzia că o schimbare este justificată, fiți pregătit să vă schimbați punctul de vedere. Nu ezitați să vă actualizați convingerile pe baza noilor dovezi și informații disponibile.

Imaginea 7
Sursa: [Freepik](#)

Schimbarea opiniei atunci când sunt prezentate dovezi noi este un aspect fundamental al gândirii critice. Oamenii care gândesc critic înțeleg că convingerile și opiniile lor trebuie să se bazeze pe dovezi, rațiune și analiză logică, mai degrabă decât să se agațe cu încăpățănare de idei preconcepute.

Când apar dovezi noi, persoanele care gândesc critic sunt deschise să-și reevalueze perspectivele. Acestea evaluează cu atenție credibilitatea, fiabilitatea și relevanța noilor informații, analizează dacă dovezile le provoacă sau le susțin convingerile și opiniile existente.

Persoanele care gândesc critic acordă prioritate căutării adevărului și corectitudinii, dând deoparte părțile personale sau atașamentele emoționale pentru opiniile lor anterioare. Sunt dispuse să recunoască când s-au înșelat sau le-au lipsit informații complete, deoarece pun preț pe integritatea intelectuală și pe dezvoltare.

Schimbarea opiniei în baza unor noi dovezi nu este văzută ca o slăbiciune, ci ca o putere în gândirea critică. Demonstrează flexibilitate intelectuală, angajament față de gândirea bazată pe dovezi și dorința de a perfecționa înțelegerea unui subiect. Fiind deschiși către a-și schimba părerea, cei care gândesc critic își îmbunătățesc continuu cunoștințele, iau decizii mai informate și încurajează dezvoltarea intelectuală.

Printre aspectele pozitive ale schimbării părerii pe baza unor dovezi noi, putem include **dezvoltarea intelectuală**, o mai mare **raționalitate și obiectivitate**, **adaptabilitate** și **decizii mai bune**.

În ciuda acestor beneficii, există potențiale aspecte negative legate de schimbarea prea des a părerii sau schimbarea părerii fără dovezi suficiente. Aceste aspecte negative includ mai ales **inconsecvența**, **lipsa convingerii cuvenite**, **prejudicata de confirmare**

(tendința de a căuta și prefera informații care susțin convingerile noastre deja existente²) și **presiunea socială**.

Pentru a rezuma, schimbarea părerii atunci când sunt prezentate dovezi noi este un aspect general pozitiv al gândirii critice. Promovează dezvoltarea intelectuală, gândirea rațională și adaptabilitatea. Cu toate acestea, este important să abordăm dovezile noi cu o atitudine echilibrată, să le analizăm cu ochi critici și să evităm a ne lăsa pradă prejudecății de confirmare sau a respingerii excesive fără o justificare suficientă.

Abilitățile de gândire critică se dezvoltă în timp, dar, cu puțin efort și răbdare veți putea aplica procese de gândire obiectivă și analitică în toate situațiile. Gândirea critică este una dintre multele abilități pe care membrii echipei, managerii și angajații eficienți le au. Este utilă în activitățile de zi cu zi și vă permite să priviți puțin diferit față de ceilalți la tot felul de aspecte, pe care le puteți supune apoi propriei analize.

3. RESURSE SUPLIMENTARE

Iată câteva resurse suplimentare, pe care le puteți folosi pentru a aprofunda cunoștințele legate de acest modul:

- Cum mă ajută gândirea critică și de ce să mi-o dezvolt - <https://eugeniahazazup.com/gandirea-critica-cum-ma-ajuta-si-de-ce-sa-mi-o-dezvolt-2/>
- Dezvoltarea gândirii critice în context educațional: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.psih.uaic.ro/a/_fis/sc_doc/buzduga_a_rezumat_ro.pdf
- 11 Benefits of Critical Thinking That Rapidly Improve Your Life – <https://www.magneticmemorymethod.com/benefits-of-critical-thinking/>
- Critical Thinking - Critical Thinking in Communication – <https://youtu.be/mnbYd3eexdQ>
- Critical thinking and adult education: A conceptual model for developing critical thinking in adult learners – https://www.researchgate.net/publication/240528387_Critical_thinking_and_adult_education_A_conceptual_model_for_developing_critical_thinking_in_adult_learners
- Critical Thinking Skills – <https://www.skillsyouneed.com/learn/critical-thinking.html>
- Critical Viewing – https://www.researchgate.net/publication/306080494_Critical_Viewing
- Why Is Critical Thinking Important? A Survival Guide – <https://www.uopeople.edu/blog/why-is-critical-thinking-important/>

²Sursa: <https://www.scribbr.com/research-bias/confirmation-bias/>

4. BIBLIOGRAFIE

1. Choudhuri, Aveek Pal. (n.d.). "Why Communication and Critical Thinking are the Most Essential 21st Century Skills". Disponibil la: <https://www.thehighereducationreview.com/news/why-communication-and-critical-thinking-are-the-most-essential-21st-century-skills-nid-1349.html>
2. Doyle, Alison. (2022). "Critical Thinking Definition, Skills, and Examples". Disponibil la: <https://www.thoughtco.com/critical-thinking-definition-with-examples-2063745>
3. Facione, Peter. (2015). "Critical Thinking: What It Is and Why It Counts". Disponibil la: https://www.researchgate.net/publication/251303244_Critical_Thinking_What_It_Is_and_Why_It_Counts
4. Maria. (n.d.). "Concept Of Critical Thinking". Disponibil la: <https://learnfromblogs.com/concept-of-critical-thinking>
5. Nikolopoulou, Kassiani. (2022). "What Is Confirmation Bias? | Definition & Examples". Disponibil la: <https://www.scribbr.com/research-bias/confirmation-bias/>
6. Novak, David R. (2020). "Critical Thinking & Communication". Disponibil la: <https://communicate.substack.com/p/critical-thinking-and-communication>
7. Performance Management Consultants. (n.d.). "What is critical thinking and why is it valuable in the workplace?". Disponibil la: <https://pmctraining.com/site/resources-2/what-is-critical-thinking-and-why-is-it-valuable-in-the-workplace/>
8. Ryan, Eoghan. (2022). "What Is Critical Thinking? | Definition & Examples". Disponibil la: <https://www.scribbr.com/working-with-sources/critical-thinking/>
9. Singh, Manpreet. (2021). "8 Characteristics Of Critical Thinking". Disponibil la: <https://numberdyslexia.com/8-characteristics-of-critical-thinking/>
10. Skills You Need. (n.d.). "Critical Thinking Skills". Disponibil la: <https://www.skillsyouneed.com/learn/critical-thinking.html>
11. The Black Sheep Institute. (2023). "9 Benefits of Critical Thinking Explained". Disponibil la: <https://www.theblacksheep.community/benefits-of-critical-thinking/>
12. U.S. Department of Labor. (n.d.). "Problem Solving and Critical Thinking". Disponibil la: <https://www.dol.gov/sites/dolgov/files/odep/topics/youth/softskills/problem.pdf>